

Toteutusdokumentti

1 Ohjelman yleisrakenne

Ohjelman rakenne on hyvin yksinkertainen. Pakkauksia on neljä:

1. `main` sisältää pääohjelman, joka lukee asetukset ja käynnistää pakkauksen/purkamisen. Ainoa luokka on `Main`.
2. `util` sisältää joitain itse toteutettuja yleishyödyllisiä luokkia:
  - `BitInputStream`, `BitOutputStream`: mahdollistavat biteittäin tapahtuvan streamien lukemisen ja kirjoittamisen
  - `List`, `Set`: itse toteutetut `ArrayList` ja `HashSet`
  - `Pair`: kahden objektin pari
  - `Math`: muutama simppelempi matematiikkafunktio
  - `Options`, `Option`: komentoriviltä annettavien parametrien lukeminen
3. `huffman` sisältää Huffman-koodausalgoritmit. Luokat:
  - a) `Huffman`: varsinaiset pakkaus/purkufunktiot sekä tarvittavat apufunktiot. Kaikki staattisia metodeja.
  - b) `HuffmanTree`, `HuffmanTreeNode`: Huffman-puu (tavallinen binääripuu paitsi että lehtiin pääsee suoraan käsiksi taulukon kautta).
  - c) `HuffmanHeap`: itse toteutettu erikoistapaus `PriorityQueue`sta (minimikeko). Käytetään Huffman-puun konstruoinnissa.
4. `lzw` sisältää LZW-koodausalgoritmit. Luokat:
  - a) `LZW`: varsinaiset pakkaus/purkufunktiot sekä tarvittavat apufunktiot. Kaikki staattisia metodeja.
  - b) `LZWDictionary`, `LZWDictionaryEntry`: pakkausvaiheessa käytettävä sanasto (prefiksipuu).

2 Saavutetut aika- ja tilavaativuudet

Luokkien List, Set ja HuffmanHeap vaativuudet ovat samat kuin Javan valmiilla ArrayList, HashSet ja PriorityQueue -luokilla.

2.1 Huffman

2.1.1 Pakkaus

Seuraava olettaa, että syöte on luettavissa tavu kerrallaan `read()`-funktiolla ja funktio `write()` kirjoittaa tulosteeseen listan bittejä.

```
compress():
    frequencies = calculateFrequencies()
    tree = buildTree(frequencies)
    while !EOF:
        b = read()
        write(findCode(tree, b))
```

Funktio `calculateFrequencies()` on yksinkertainen:

```
calculateFrequencies():
    result = int[256]
    while !EOF:
        b = read()
        result[b]++
    return result
```

Kyseessä on $O(n)$ -aikainen ja $O(1)$ -tilainen funktio.

Funktio `buildTree()` muodostaa merkkitaajuuksista Huffman-puun:

```
buildTree(frequencies):
    queue = new MinHeap()
    for b = 0 ... 255:
        queue.push(TreeNode(frequencies[b]))

    while queue.size >= 2:
        a = queue.pop()
        b = queue.pop()
        queue.push(new Node(a.frequency + b.frequency))

    return queue.pop()
```

Ensimmäinen simukka käydään aina 256 kertaa läpi. Toisessa silmukassa jonon alkioden määrä vähenee aina yhdellä, joten sekin käydään (noin) 256 kertaa läpi. Lopputuloksena `buildTree()` on vakioaikainen ja -tilainen.

Sitten vielä `findCode()`:

```

findCode(node):
    result = new List()
    while node.parent:
        if node == node.parent.right:
            res.add(true)
        else:
            res.add(false)
        node = node.parent
    return res.reverse()

```

Kuten metodista `buildTree()` nähdään, Huffman-puun korkeus on korkeintaan 256. Tästä seuraa, että `findCode()`:n silmukka ajetaan kettä korkeintaan 256 kertaa ja palautettava lista on korkeintaan näin pitkä. Siis kyseessä on vakioaikainen- ja tilainen funktio. Lopputuloksena `compress()` on $O(n)$ -aikainen ja $O(1)$ -tilainen.

2.1.2 Purku

Seuraava olettaa, että taulukko `freqs` sisältää alkuperäisen (pakkaamattoman) syötteen merkkitaajuuudet. Se voidaan tallentaa esimerkiksi pakatun tiedoston alkuun ja lukea siitä vakioajassa. Funktio `read()` lukee syötettä bitti kerrallaan ja `write()` kirjoittaa tulosteeseen annetun tavun.

```

decompress():
    tree = buildTree(freqs)
    node = tree.root
    while !EOF:
        if read() == 0:
            node = node.left
        else:
            node = node.right
        if node.left == null:
            write(node.character)
            node = tree.root

```

Aiemmin jo nähtiin, että `buildTree()` on vakioaikainen ja -tilainen. Loppu purkufunktiosta tekee syötteen joka bitin kohdalla kerran jotain vakioaikaista, joten koko funktio on ajaltaan $O(n)$. Tilavaativuus on $O(1)$.

2.2 LZW

2.2.1 Pakkaus

Perusversio LZW-pakkausalgoritmista on seuraava:

```

compress():
    dict = LZWDictionary()

```

```

currentString = []
while !EOF:
    b = read()
    if not dict.hasCodeFor(currentString + b)
        write(dict.getCodeFor(currentString))
        dict.addCodeFor(currentString + b)
        currentString = [b]
    else:
        currentString += b
if currentString.notEmpty():
    write(dict.getCode(currentString))

```

Algoritmi on työssä toteutettu hieman toisella tavalla, nimittäin siinä lista `currentString` on ”sisäänrakennettuna” luokkaan `LZWDictionary`. Tällöin funktioiden `xxxCodeFor()` vaativuudet ovat vakioita; muuten ne riippuisivat listan `currentString` pituudesta. Listan käyttäminen kuitenkin helpottaa funktion ymmärtämistä. Pakkausfunktio käy syötteen jokaisen merkin kerran läpi ja tekee joka merkin kohdalla jotain vakioaikaista, joten funktion aikavaativuus on $O(n)$. Sanastoon `dict` voi tallettaa jonkin kiinteän määrän sanoja, joiden pituus voi vaihdella. Pahimmillaan voi käydä niin, että syötteen lähes jokainen merkki on sanastossa kaksi kertaa. Näin ollen tilavaativuus on myös $O(n)$.

2.2.2 Purku

LZW-purkualgoritmin perusversio:

```

decompress():
    dict = List<List<Integer>>()
    inDict = HashSet<Integer>()
    lastOutput = []
    while !EOF:
        code = read()
        decoded = dict[code]
        toDict = lastOutput + decoded[0]
        if not inDict(toDict):
            dict.set(nextCode++, toDict)
            inDict.add(toDict)
        for i in decoded:
            write(i)

```

Pseudokoodista on jätetty pois LZW-purkualgoritmin poikkeustapaus (koodia ei ole sanastossa), mutta se ei muuta vaativuuksia. Koska http://en.wikipedia.org/wiki/Lossless_compression algoritmi toimii oikein (todistus sivuutetaan), niin aika- ja tilavaativuudet ovat $O(n)$, missä n on *alkuperäisen* (pakkaamattoman) syötteen koko.

2.2.3 Viritetyt versiot

LZW-algoritmin perusversioon on työssä tehty kaksi parannusta: muuntuvat koodisanojen koot (koolla on ennalta annettu yläraja) ja täyttyneen sanaston tyhjennys. Kumpikaan muutos ei vaikuta vaativuusluokkiin.

3 Työn mahdolliset puutteet ja parannusehdotukset

Työ on täydellinen.

4 Lähteet

Wikipedia ym.